

[Axel Sørensen.]

som skulle bruge pengene til at skaffe sig tag over hovedet, har endnu ikke fået dem udbetalt, til trods for at det snart er to år siden. Han har derimod måttet fremskaffe de fornødne penge ved en dyr kaution. Jeg henstiller, at man fra ansvarlig side søger at komme bort fra den langsomhed, der synes at råde i denne og måske lignende sager, så at man får en hurtigere og mere effektiv administration.

Jeg vil gerne i denne forbindelse sige et par ord om det arbejde, der knytter sig til fremskaffelse af jord ude omkring i amterne, og jeg tænker her på statens jordlovsudvalgs repræsentation. Forholdet er det, at man i de store amter i Jylland kun har et medlem til at foretage jordlovsudvalgets arbejde med køb af jord. Jeg finder, det er for stort et område, den pågældende har at skulle administrere; den måde, man i øjeblikket kører med det på, fordyrer det hele. Man ville opnå en forenkling enten ved at udnævne et medlem af jordlovsudvalget i hvert amt eller lade arbejdet overgå til husmandskommissionerne, således at disse faktisk blev at betragte som en slags medlemmer af statens jordlovsudvalg. Når jeg nævner dette, er det af praktiske grunde, for man kan ikke gå ud fra, at et medlem af udvalget, som måske bor fjernt fra det pågældende amt, har den samme tilknytning til amtet og den samme mulighed for at fremskaffe jord til supplerung af bestående ejendomme eller til oprettelse af nye husmandsbrug som et fast bosiddende medlem af statens jordlovsudvalg.

Jeg har villet fremsætte disse betragtninger overfor den højtærede landbrugsminister, for at han kan tage dem med i sine overvejelser, når den bestående lovgivning skal ændres.

Landbrugsministeren (Sønderup): Jeg vil gerne takke de ordførere, der har givet villig tilslutning til de foreliggende lovforslag.

Ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Carl Petersen, gav udtryk for nogen betænkelighed ved at fortsætte udstykningen under den nuværende højkonjunktur og fremhævede ydermere, at hvis man til trods herfor fortsatte udstykningen, påtog man sig samtidig et vist ansvar og også forpligtelse til fremover at

hjælpe de pågældende husmænd, hvis de under en lavkonjunktur eller nedadgående konjunkturer kom i vanskeligheder.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg anser det for i høj grad betænkeligt at give et sådant forhåndstilsagn. Jeg må være enig med det ærede medlem hr. Aage Fogh i, at vilkårene for statshusmændene i dag er sådanne, at der ikke er grund til yderligere begunstigelser, og det er også mit indtryk, at husmændene som helhed heller ikke mener der er grund dertil. Man skal være en lille smule forsigtig. Man kan også udvise så stor bevågenhed og imødekommenhed overfor en bestemt befolkningsgruppe, at den ligesom kommer til at indtage en privilegeret stilling, og jeg tror ikke, jeg tager helt fejl, når jeg giver udtryk for, at det er noget af det, som har været med til at gøre udstykningen upopulær.

Jeg må også sige, at hvis statshusmændene, med de vilkår de i dag har i sammenligning med de øvrige landmænd, kommer i vanskeligheder, hvordan skal det så gå med de øvrige? For selvom man må erkende, at de begynder med en stor gæld, når de starter et nyt landbrug, får de dog, som jeg har sagt tidligere, hold på det, de får en ordning af deres prioritetsforhold, og de får et nyt produktionsapparat; de ved sådan set i hvert fald afdragsmæssigt, hvad de har at rette sig efter. Derfor vil det efter min opfattelse være betænkeligt — og der er heller ikke store muligheder derfor — at gå videre med begunstigelser, hvis man ikke skal komme til ligesom at vække en vis berettiget misundelse i de kredse, der får så meget dårligere vilkår i sammenligning med husmændene.

Hvad angår den konjunkturbestemte rente, vil jeg ikke lægge skjul på, at jeg hører til dem, der aldrig har overvurderet dens betydning. Jeg ser sådan på det — og det viser også en opgørelse, vi har foretaget —, at over en længere årrække går det praktisk talt lige op, men på den anden side er det da naturligt, at man opretholder den hidtidige ordning, hvorefter man kan vælge frit. Det må heller ikke glemmes, når talen er om den konjunkturbestemte rente, at selvom den kan rumme visse fordele rent øjeblikkelig, er der dog de mangler ved den, at de pantsætningsregler og bestemmelser, der ifølge loven er knyttet til den, betyder mindre fordele i den henseende, og ikke mindst